

Lykkevik

Familien Stensvik hadde stått opp og gjorde seg klare for dagen. Datteren, Anna, løp til og fra badet med ulike antrekk på hver gang. Hun etterlot seg en sti av ulike plagg helt fra rommet sitt og inn til badet. Faren, Geir, stirret oppgitt på henne mens han spiste cornflakes og kastet et blick på klokka annhvert minutt. Han var sen til jobben, men han dro aldri hjemmefra uten å ha spist en god frokost og lest avisa. Håkon, sønnen i huset, stresset ikke. Han var ferdig påkledd og hadde spist for en halvtime siden. Nå lette han rolig etter skolebøkene han trengte på rommet sitt. Kona til Geir var hissig, hun småløp rundt i huset og kjeftet på alle for å få de til å få opp farten. Huset familien bodde i, lå på en bakketopp omtrent hundre meter fra Nøtterøy sentrum. Det var malt i en gulfarge som vekket oppsikt blant forbipasserende. Huset strålte varme og glede fra utsiden, men hvis du hadde vært innenfor visste du hvor mørkt det var i stua og hvor kalde veggene var. Det var rotete, også. Denne morgenen hadde oppvasken overtatt plassen på kjøkkenbenken, melken stod fortsatt på bordet og Anna hadde etterlatt seg en haug av klær på badet. Stemningen i huset var irriterende, og alle kunne være enige om at dette ikke var en god morgen. De gruet seg alle til dagen som ventet foran dem av ulike grunner.

Klokka var ti på halv åtte da Geir satt i bilen på vei til jobb. Han tenkte mye på turen. Han tenkte på bilen han enda ikke hadde fått sendt på verksted, han tenkte på den vanvittige strømregningen han hadde betalt dagen i forveien og han tenkte på presentasjonen han enda ikke hadde gjort klar på jobben. Han tenkte på hvor fort barna hans hadde blitt voksne, og at han måtte prate annerledes med dem nå. Han husket vagt de mørke korketrekke til Anna, små klær dekket med jord og grønske og trehjuls sykler i oppkjørselen.

Geir ankom jobben. «God morgen», sa han til kollegaene sine og begynte på papirarbeidet. Papir etter papir, kaffekopp etter kaffekopp. En rekke tall satt sammen som skulle gi en plutselig betydning. Geir var ganske sikker på at dagen ikke kunne bli stort verre, da han så sjefen komme gående inn på kontoret sitt. «Geir, jeg vil gjerne at du skal hilse på vår nye kollega.» Geir stirret opp og kom på at ja, de hadde ansatt en ny på kontoret, det hadde de fått beskjed om forrige uke. Bak sjefen stod hun, med høye hæler, grå dressbukser og skjorte. Hun hadde kort mørkt hår og røde lepper og hun smilte og sa «Mette» og Geir sa Geir. Så tok de hverandre i hånda, smilte litt og var enige om at det var hyggelig og møtes.

I lunsjpausen spiste kontoret sammen, og Geir serverte en dårlig vits av ypperste klasse og Mette lo. Han kunne ikke huske forrige gang han hadde fått en kvinne til å le. Tennene hennes var litt skeive. Geir tenkte på latteren mens han jobbet etter lunsjen. Den høye, raslende latteren hennes.

Anna spiste lunsj i kantina. Det var moren hennes som hadde laget matpakka. Skiver med salami. Helt greit. Venninnene hennes spiste riskaker, safarikjeks og drakk sjokolademelk. De spiste mellom latteren, og de lo av Fredrik, einstøingen i klassen som spiste alene på nabobordet. Lukten av hårspray, lyst hår nedover ryggen, salami og dårlig luft. Men mest av alt latter.

Det var bare to måneder til hun fylte seksten år nå. Hun hadde ventet på dagen i evigheter.

Det var så mye kulere å være seksten enn å være femten. Hun hadde tenkt akkurat det samme for et år siden, noen uker før hun fylte femten. Det var slik hvert år. Hun tenkte at hun hadde så god tid til alt mulig. Men så var hun på skolen om formiddagen, gjorde lekser om ettermiddagen, så på TV om kvelden og sov om natta, og plutselig hadde det gått mange måneder. Jevnaldrende venninner hadde begynt å snakke om ting som var fjernt for henne, og Anna følte at alle hadde vokst fra henne.

Skoledagen hadde endelig gått, og Anna ladde lidd seg gjennom geografitimer, tørre lærere med uinteressante foredrag og samtaler hun ikke forstod. Pennalet hennes hadde falt i gulvet da det var helt stille i klasserommet og læreren hennes hadde sagt «Oisann!» og ledd, og alle pennene hennes lå på gulvet og Anna ville hjem.

Det tok tjue minutter å gå fra skolen og hjem til familien Stensvik. Hvis Anna hadde småpenger, pleide hun å stoppe på den lokale kiosken og kjøpe tyggegummi eller sjokolade. I dag hadde hun ikke penger, og hun hadde ingen å gå med heller.

Håkon var helt stille. Han lyttet etter skritt, tegn på at noen andre i huset var kommet hjem. Hjemme hos han hadde han aldri oversikten over hvem som var hjemme og ikke. Han var ganske sikker på at han var alene. Anna kom hjem fra skolen snart, men hun kom ikke til å plage han. Han satte seg på gulvet og fant fram den lille plastposen han hadde gjemt i mange måneder.

Han hadde ikke røyka hasj lenge. Det var i vår han hadde innsett at han ikke taklet presset lenger. Han hadde fått problemer med å sove om natten, han begynte å bli aggressiv mot venner og han klarte ikke å konsentrere seg like godt på skolen lenger. Håkon hadde aldri tapt noe i hele sitt liv. Han var vant til å være best i alt han prøvde seg på. Det var ikke det at foreldrene hans hadde noe prestisjefylte jobber. De hadde aldri lagt noe press på barna sine, men visste godt at han litt for ofte hadde blitt utstilt som familiens premieponni. Familien likte godt å snakke om han i selskaper, skryte av alt han presterte og lure på hvilken bransje han kom til å ende opp i. Han visste at familien ikke på noen som helst måte prøvde å presse han inn i noe han ikke ville gjøre, men Håkon hadde lagt enormt press på seg selv. Når han visste at han kunne være best, klarte han ikke å ta til takke med noe dårligere. Han taklet ikke det personlige nederlaget han følte hvis han ble slått. Derfor hadde han sett etter måter å takle presset bedre, og han hadde funnet en måte han kunne slappe av på. Rusen gjorde at han glemte presset. Og hvis det fikk han til å være best, spilte ikke noe annet noen rolle.

Else var sliten. Hun hadde vært våken siden halv sju, og hun hadde vært stressa i det sekundet hun våknet av vekkerklokka. Kroppen hadde protestert, og selv om det bare var tirsdag kjente Else at helgen ikke kunne komme fort nok. Da kunne hun ta seg et bad for å slappe av, og sitte foran skjermen med en skål peanøtter resten av kvelden. Else jobbet i hjemmesykepleien, og dagene bestod av å pleie pasienter i sitt eget hjem. På mange måter likte Else arbeidet sitt. Hun likte å se på fotografier av slektninger hjemme hos folk. Oppstilte barnehagebilder med blomsterbukett i hånda. Skolebilder ingen ble fornøyd med og feriebilder fra Peru. Hun likte å høre eldre snakke om livet de hadde levd; barnebarna de

aldri fikk, deres avdøde mann som hadde jobbet på postkontoret i førti år eller en barndom på landet. Hun hadde pris på alle de merkverdige historiene hun hadde blitt fortalt i årenes omløp. Ofte lurte hun på hva hun selv ville fortelle fra livet hun levde når hun ble gammel. Ville hun vise bilder av Håkon og Anna? Ville hun fortelle at de aldri delte noe med henne? At hun følte at hun ikke visste noen ting om sine egne barn? Hun visste ikke favorittfargen deres, hva slags musikk de hørte på, hvor de ville reise hen, hun kunne ikke navnet på vennene deres og visste ikke om de likte å lese bøker. Hun visste bare at de likte å låse seg inne på hvert sitt rom, og at de ble irriterte når hun banket på døren.

Det var tjuefem år siden hun hadde møtt mannen sin. I løpet av dette tidsrommet hadde de vært bodd på fire steder, byttet jobb, vært i begravelser, lært å lage italiensk mat og tørket støv av peishylla.

På et tidspunkt hadde hvedagen blitt så slitsom at Else følte hun måtte kutte ut noen dagligdagse gjøremål hvis hun ikke skulle bli sprø. Av en grunn hun ikke forstod selv, hadde samtaler blitt strøket av lista. Hun kunne ikke huske forrige gang hun hadde hatt en ordentlig samtale i huset hun bodde i. Problemet var ikke at hun ikke ville, men hun orket ikke smerten hun følte da barna hennes avviste spørsmålene hennes, hun orket ikke. Etterhvert sluttet hun å åpne seg for å unngå den følelsen, og da hadde det blitt stille i huset.

I dag var alt annerledes. Annerledes på grunn av en klump innpakket i plast hun hadde funnet godt gjemt bak sin sønns kommode. Hun hadde stått med posen i hånda i noen minutter og prøvd å skjønne hva dette betydde, så hadde hun lagt den tilbake og begynt på middagen.

Alle fire satt rundt bordet. Else hadde laget spaghetti med kjøttsaus. Anna satt og skrapte i maten, Geir kremtet og spurte om alle hadde hatt en fin dag. Alle mumlet ja, også ble det stille igjen. «Ja, da så», sa Geir. «Jeg ryddet rommene deres i dag», sa moren og så fra datteren til sønnen sin. «Tok en ordentlig runde, bak senga og møbler og alt.» Anna sa ingenting, hun virket ikke interessert i hvorvidt moren hadde vasket rommet hennes eller ikke. «Okei, flott», mumlet Håkon og fortsatte og stappe i seg mat. Spaghettitrådene hang ut av munnen hans. «Har du dårlig tid?», spurte Geir og så på han. «Jeg skal trene etterpå. Bussen går om ti minutter», svarte han fort uten å se på faren. Else hadde reist seg for å ta mer kjøttsaus, og hun så plutselig sønnen forsvinne ut døra med treningsbagen slengt over skulderen. Anna mumlet noe om lekser og gikk opp på rommet sitt. Hun stod fortsatt med tallerkenen i hånda og så barna hennes forsvinne. De så ikke på henne, og hun så ikke på dem. Hun stirret ned i middagen det hadde tatt henne tre kvarter å lage. Hun hadde ikke lyst på spaghetti lenger.